

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 25697/2023
02.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Дане Кораћ адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Милорад Арсић адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 224/23 од 24.05.2023. године, у седници већа одржаној 02.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 224/23 од 24.05.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 964/19 од 31.01.2023. године одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се одреди мера заштите од насиља у породици тако што ће се наложити туженом да се исели из породичне куће у ... улица ... број .. у року од 24 часа од правноснажности пресуде, да се забрани туженом да се приближава тужилци на удаљености мањој од 300 метара и да му се наложи да се уздржава од оваквог понашања, да се туженом забрани да приступа у простор око места становања тужилце у ... улица ... број .. и простору око места рада на удаљености мањој од 300 метара и да му се наложи да се уздржава од оваквог понашања, као и да се забрани туженом да на било који начин даље узнемирава тужилцу и да му се наложи да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство тужилце све на период од годину дана с тим да мере могу бити продуживане, све док не престану разлози због којих су одређене, као и да се обавезе тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до исплате. Одбијен је предлог да суд одреди привремену меру заштите од насиља у породици ближе описану у ставу другом изреке. Одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 224/23 од 24.05.2023. године, ставом првим изреке, жалба тужиле је одбијена, а жалба туженог делимично усвојена и делимично одбијена, па је пресуда Основног суда у Новом Саду П2 964/19 од 31.01.2023. године преиначена у делу одлуке о трошковима поступка тако што је обавезана тужилца да туженом на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 265.500,00 динара у року од 15 дана, док је у преосталом побијаном непреиначеном делу пресуда потврђена. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 33.000,00 динара у року од 15 дана.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је благовремено изјавила ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је дао одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да ревизија тужиле није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца (рођена ...1985. године) са породицом, супругом ВВ и двоје малолетне деце, живи на спрату породичне куће у ... у улици ... број Тужени, отац тужиле (рођен ...1955. године) живи на истој адреси, у приземљу породичне куће. Међу парничним странкама су поремећени односи првенствено због неразрешених имовинских односа у погледу породичне куће у којој живе. У току 2016. године међусобни односи су се додатно погоршали након што је тужени од тужиле и њеног супруга тражио део новца који је уложио у кућу. Тужени и његова супруга, сада пок. ГГ су 03.10.2017. године поднели тужбу ради утврђења права својине на породичној кући, у ком предмету је одређен прекид поступка услед смрти странке. Вођен је и поступак ради сметања државине по тужби туженог и његове пок. супруге, које је извршено од стране супруга тужиле дана 03.11.2017. године, Поступак је правноснажно окончано усвајањем тужбеног захтева. Тужилца је дана 06.05.2018. године пријавила полицији да јој је тужени у ходнику у куће у којој живе препречио пут и задао ударац отвореном шаком у пределу лица. Сукоб је настао око поштанског сандучета и презимена које је требало да стоји на истом. Наредбом МУП-а ПУ Нови Сад ОКП 7495/18 од 06.05.2018. године туженом су одређене хитне мере у трајању од 48 сати и забрањено му је да контактира жртву – тужилцу у овој парници и да јој прилази. Хитне мере су решењем суда КН 395/18 од 07.05.2018. године продужене за 30 дана и на исти период одређена је хитна мера привременог удаљења туженог из куће у којој странке станују. Тужилца није поднела кривичну пријаву због кривичног дела насиље у породици поводом овог догађаја. Тужени се такође обраћао полицији због сукоба који је имао са супругом тужиле тако што је дана 25.03.2017. године телефоном пријавио да га је једно лице физички напало, па је патрола ПИ Футог изашла на лица места и обавила разговор са туженим који је изјавио да се расправљао са зетом чија је то кућа и ко је више пара уложио, да није било вређања, нити физичког контакта, али да жели да се наведени проблем реши. Том приликом је обављен разговор и са зетом ВВ који је изјавио да је до расправе дошло око права на кућу, јер је он за себе и своју породицу средио спрат где живи, али није желео да да изјаву о том

догађају. Тужени се дана 10.05.2018. године обратио лично начелнику МУП-а ПУ Нови Сад са молбом да га прими на разговор, јер тражи полицијску заштиту за себе и своју супругу, ради упознавања са проблемима које прави његов зет ВВ који је запослен у полицији. У молби је навео да су њему изречене хитне мере у трајању од 30 дана у периоду од 08.05.-08.06.2018. године за које сматра да су незаконите и да је одлука донета у „режији“ зета, са циљем да се његова супруга и он иселе из куће. Тужени у периоду док су му биле изречене хитне забране контактирања тужиље, пар дана спавао у аутомобилу на паркингу фирме, а потом у малој соби коју му је уступио директор. Убрзо је са супругом отишао у ..., код друге ћерке. У том периоду је преминула супруга туженог, а према отпусној листи Дома здравља у ... где је лечена, наведено је да је примљена због лупања срца, нервозе и нагона за повраћање, те да је том приликом навела да је пар дана имала већи психички стрес због породичних проблема. Преминула је дана ...2018. године и сахрањена је у ..., о чему тужилца није била обавештена због нарушених породичних односа. Центар за социјални рад Града Новог Сада, након обављеног разговора само са тужиљом, у извештају од 16.08.2018. године је навео да је на основу добијених информација утврђено да су присутни поремећаји породичних односа између странака већ дужи низ година, да према њеним речима тужени конзумира алкохол и постоји индикација да није психички стабилан, те да тужилца и њена породица осећају непокојство и страх за личну безбедност, па је мишљења да су мере заштите од насиља у породици сврсисходне. Допуна налаза и мишљења Центра за социјални рад Града Новог Сада је извршена након обављеног разговора са тужиљом, туженим и сведоком ДД, у којој је наведено да је након саслушавања обе странке у поступку стручни тим закључио да се ради о поремећеним породичним односима који су повремено ексалирали у сукобе због живота у истој породичној кући, те да се у породичној динамици не може говорити о постојању континуираног насилног односа једног члана у односу на друге. Тужени живи у физички одвојеном простору у односу на тужилцу и њену породицу, тако да не угрожава њено свакодневно функционисање, због чега је центар мишљења да нису оправдане мере заштите од насиља у породици, предложене од стране тужилце. Према налазу и мишљењу Центра за социјални рад Града Новог Сада од 29.10.2019. године у породици постоје поремећени односи дужи низ година, ради се о мултипроблемској ситуацији, где се већ воде судски поступци везани за имовинска питања, која је праћена вербалним расправама, а обе стране се позивају на постојање потенцијалног насиља. Тужилца испољава емоционалне реакције приликом разговора у виду плача, вербализује неприхватање присуства оца у заједничкој кући, али не аргументује то конкретним догађајима и аутентично стручни тим није могао да установи који су то конкретно догађаји и ситуације у којима се она осећа небезбедно и чиме оправдава страх који вербализује, да су односи у њеној примарној породици сложени, да се на основу разговора са тужиљом, њеним оцем и сестром указује на проблематику која датира од раније, која је повезана са тужиљиним осећајем неприпадања и одбачености од стране примарне породице, те да предложене мере заштите од насиља нису оправдане и сврсисходне јер не постоји ризик од насиља.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право.

Одредбом члана 197. став 1. Породичног закона прописано је да је насиље у породици, у смислу тог закона, понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице.

Ценећи све околности случаја, а посебно анализирајући налаз и мишљење центра за социјални рад од 20.11.2018. године који је сачињен на темељу једностране процене, само на основу разговора са тужиљом, допуне која је сачињена након разговора са тужиљом, туженим и сведоком ДД (другом ћерком туженог) и допуне налаза и мишљења од 29.10.2019. године, правилно су судови закључили да наводи тужиље о насиљу које тврди да је претрпела од стране оца нису доказани, односно да међу странкама јесте долазило до конфликта и непријатних ситуација али да су њихови сукоби имовинске природе и да се не ради о радњама насиља у породици у смислу члана 197. Породичног закона, будући да се не може говорити о постојању континуираног насилног односа једног члана у односу на друге, посебно имајући у виду да странке живе у физички одвојеном простору при чему тужени не угрожава свакодневно функционисање тужиље и чланова њеног домаћинства.

По оцени Врховног суда, нису основани наводи ревидента о погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању и погрешној примени материјалног права. Тужиља у ревизији нарочито инсистира на налазу и мишљењу Центра за социјални рад Града Новог Сада који је дат приликом првог обављеног разговора са њом, у коме је дато мишљење о оправданости изрицања тражених мера заштите.

Према члану 286. Породичног закона, суд може да затражити од органа старатељства, ако тај орган није покренуо поступак у спору за заштиту од насиља у породици, да му пружи помоћ у прибављању потребних доказа и да изнесе своје мишљење о сврсисходности тражене мере. Судови су мишљење органа старатељства на који се тужиља у ревизији позива узели у обзир, али и допуну која је сачињена након разговора са тужиљом, туженим и другом ћерком туженог, као и допуну налаза и мишљења од 19.10.2019. године којом је одговорено на све истакнуте примедбе у погледу разлике између два претходна извештаја. Мишљење органа старатељства је само један од доказа који је суд ценио у складу са чланом 8. ЗПП, посебно и заједно са другим изведеним доказима. У овом случају орган старатељства се три пута изјашњавао о траженим мерама заштите. У првом изјашњењу које је дато само на основу разговора са тужиљом наведено је да су мере заштите од насиља у породици које је тужиља тражила сврсисходне. Међутим, у допуни налаза и мишљења и налазу и мишљењу од 29.10.2019. године, Центар је мишљења да се не ради о радњама насиља у породици и да се не може говорити о постојању континуираног насилног односа једног члана у односу на друге, те да тужени живи у физички одвојеном простору у односу на тужиљу и њену породицу и не угрожава њихово свакодневно функционисање, због чега нису оправдане мере заштите од насиља у породици предложене од стране тужиље. Суд је ове доказе ценио у склопу других изведених доказа и исказа парничних странака и закључио да се не може говорити о актима насиља у породици који би услов за одређивање мера заштите.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

По оцени Врховног суда, трошкови одговора на ревизију нису били нужни. Због тога је захтев туженог за њихову накнаду одбијен и применом члана 165. став 1. ЗПП у вези са чланом 154. истог закона одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**